• □□□□□□□□□ □□ □□□□□□□□□ □□□□□□ □□ ?મૂત્રપિંડના વસ્તિમાં ભરણપોશણ માટે કેન્દ્રીય ભૂમિકા ભજવે છે અને ionicશરીરના બંધારણનું પ્રવાહી જે સમસ્થિતિના નામથી ઓળખાય છે.

- શરીરના electrolyte ના પ્રવાહી પદાર્થની રચનાની દેખભળ.
- શરીરની સામન્ય મત્રા સ્થિતિની દેખભળ.
- renin angiotensinની પ્રણાલીના મધ્યમથી સાધારણ લોહીના દબાણની દેખભળ.
- શરીરના પચનનો બગાડ કાઢતી વસ્તુ, દા.ત Urea, Uric Acid, creatinine, sulfates, phosphates.
- વિષ, ઔષધ અને તેના પચનને કાઢવા.
- Erythropoeitinના રૂપમાં બેલાવેલ hormone ના વસ્તિમાં લાલ લોહીના કણોના નિર્માણનું નિયંત્રણ.
- મુખ્યરૂપથી ખનિજ ચયાપચયના કેલ્સિયમ અને ફોસફેટ્સ.

• □□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□□ □□□□□ □□□□□ □□□□□□□□□ □□□□ □□ ? □□□□□ □□□□□□□□□□□□□ □□□□□□ □□□□□ □□ ? મૂત્રપિંડની આંકડી એક નિશ્ચિત મૂત્રનળીની આંચકી છે, જેમાં પથરની બળતરા નિર્માણ થતી છે અને અડચણની સાથે આવે છે. દર્દ સાધારણ રીતે પાંસળીઓના ક્ષેત્રમાં ચાલુ થાય છે અને પેટ અને જાંઘની વચ્ચેના ભાગ તરફ લઈ જાય છે. દર્દ પથ્થર અથવા ગંઠાયેલુ લોહી નીકળી ગયા પછી ઓછુ થાય છે અને કદાચ મૂત્રમાં લોહીની સાથે ભેગુ થાય છે. જો રોગ વધશે તે તેને લીધે તાવ આવશે, પેશાબ કરવામાં તકલીફ પડશે અને વારંવાર પેશાબ કરવાની આવૃત્તિ વધશે.

• □□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□□□□ □□□□□□□□ □□□□□□□ □□□□□□ □□□ ?મૂત્રપિંડની વેચાણથી થતી ખરીદીને અંકુશમાં લાવવા માટે અભિનિયમ બનાવ્યો છે. આ પરિસ્થિતિ માફક્તિયાઓ શોષિતકરી હતી, જેનુ પરિણામ દાતાને બદલામાં સૌથી ઓછુ મહેનતાણુ અપાયુ હતુ, જેની સામજીક સ્થિતિનુ સમર્થન નીરુ છે. આના સિવાય ત્યાં ઉદાહરણો છે, જ્યાં દર્દીઓને તેની જાણ વીના મૂત્રપિંડ કાઢવામાં આવ્યા છે. આ અભિનિયમ પણ પરિક્ષા ધોરણ મગજનુ મૃત્યુ સ્પષ્ટ ટીકૃત કરે છે, કે જેને લીધે શબનુ દાન કરવા પ્રેરિત સાહતિ કરે છે.

• □□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□ □□□ □□□□□□ □□□□□□□□ □□લોહીના જુથનુ મેળિન કરવુ તે પ્રત્યારોપણ માટે સૌથી જરૂરી છે. નિમ્નલિખિત દિશાનિર્દેશનો વાપરવામાં આવ્યા છે. તેછતા નીરે બતાવેલ મેળનો પણ શક્ય છે.દાત

Donor Blood Group	Donate To
A	A, AB
B	B, AB
AB	AB
O	A, B, AB, O

Rh typing નુ લોહી કદાર સરખુ ન હોય. દા.ત એક માતા જેનુ B(+)ve છે, તેની દર્દી દીકરી જેનુ B(-)ve છે.

• □□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□ "□□□□□"□□ □□□□□□□□ □□□□ □□વર્ગીકરણમાં લોહીના જુથમાં HLA નુ મેળિન થયુ છે. (માનવ leukocyte antigens) સફેદ લોહીના કોષ ઉપર પ્રોટીન ઉપસ્થિત છે, જે સુસંગઠિત જોડાયેલા ગુણસૂત્ર (chromosomes) no.6ના વંશ છે. ત્યાં ૧૦૦થી વધારે ઓળખી શકાય તેવા પ્રોટીન છે. તેને જુદાજુદા વર્ગોમાં અલગ કર્યા છે. A, B C, D and DR. આ દરેક સમુદાયનુ મેળિન કરાય છે.

• □□ □□ □□□□□□ □ □□□ □□ □□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□ □□□ □□□□□ ?આવી પરિસ્થિતિ ઉભી થઈ શકે છે. જેને "Zero" અનુરૂપ કહે છે. પ્રત્યારોપણના શસ્ત્ર વૈદ્યે તેની પાત્રતા જોખશે અને પછી નિર્ણય લેશે.

• □□□□□□□□□□□□ □□□□□□ □□□ □□□□□□□ □□□□□□□□ □□□□□ □□ □□□ □□□□□ □□□□□?કે પ્રત્યારોપણ કર્યા પછી સાધારણ રીતે દર્દી મૂત્રપિંડ પાછુ ફેંકી ન દે તે તેને રોકવા માટે દવા અપાય છે. ત્રણ દવાનો ઉપચાર કરાય છે. Cyclosporine, prednisone (a steroid), mycophenolate mofetil or azathioprine.

• □□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□ □□□□□□ □□□ □□□□□□□ □□□□□ □□□ □□□□□ □□?પ્રત્યારોપણ કરેલા દર્દીની રોગની સામે લડવાની શક્તિ ઓછી હોય છે. વાસ્તવિકપણે ૭૫% મૂત્રપિંડના પ્રત્યારોપણ કરેલા દર્દી, પ્રત્યારોપણ કર્યા

પછીના પહેલા વર્□ષમં □છામં □છા □ક રેપથી પડિાય છે. સાધથણ સુમ્દાય ક્થ્ત પ□ર્થ્ત□ચાથેપણ ક્થ્ેલા દર્થ્દીનો રેપ જુદો દેખાય છે. શૂથ્આત્મા રેપના પહેલા મ્હનિામં પ□ર્થ્ત□ચાથેપણ ક્થ□ચા પછી સાધથ્ણપણે જીવાણુ સંબ્ધતિહોય છે. પહેલા મ્હનિા પછી તે છત થેગ પેદા ક્થ્નાથ અતસિુક□ષ□મ જંતુ્વાળો રેપ જેવો કે cytomegaloનુ ઝેથી ત્તા□ત□વ, વથ્સોળી (ફુગ) જેવી ચમ્ડીનો રેપ, ફેફસાનો થેગ (TB) અને પથેપજીવી રેપ સામન□ચ છે.

• □□□□□□□□□□□ □□□□□ □□□ □□□□□□□□ □□□ □□□□□□ □□ ?□ક જીવીતસંબ્ધતિૂમ્ત□થ્પડિનુ દાન લગભ્ગ ૮૫-૯૦% અને શબ્ના લક□ષણને લગુતલગભ્ગ ૮૦% છે.

• □□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□ □□□□□ □□□ □□ □□□ □□□□ □□ □□□□ □□□ □□ □□□ □□□ □?Steroids: લાંબ સમ્યથી ચલુતહોવાથી તે્મુ પથિણામ ઉંરુ લોહીનુ દબણ, વજનમં વધથે, glucoseની મતા□થમં અસાધથ્ણત, cushings syndrome, આંખોનો મેતયિો, હાડકાના થેગ અને અસ□થ્બિગ. Cyclosporinની પણ આડ અસથ થય છે, જેવી કે મનસકિ તણનો વધથે, ઘણા બ્ધ વાળના વધ્વાને લીધ્ે, અતશિય gingival નો વધથે. તેકદાર મૂ્ત□થ્પડિને ઝેથી બ્નાવે છે, ખાસ કથીને જ□ચાથે તે્મી દેખથેખ નથી થ્ખાતે. કોષોને જુદા ક્થ્વાની અસથ ખાદ□ચ રથ્બીવાળા હાડકાને દબવે છે અને દર્થ્દીના લોહીના લાલ કણો □છા થય છે, સફેદ કણોની ગણત્થી નીચે જાય છે અથ્વા □છા platelet ની ગણત્થી. કોષોને જુદા ક્થ્વાથી ઝાડા પણ થય છે.

• □□□□□□□□□□□□ □□□□□ □□□□□□□□ □□□ □□ ?મૂ્ત□થ્પડિની તેવ□થ નષિ□ફળતનુ કામ કદાર ફેથ્વી શકાય તે્મુ હોય તે્મે તેવ□થ મૂ્ત□થ્પડિની નષિ□ફળત પણ ક્હી શકાય.

• □□□□□ □□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□ □□□□ □□□□ □□□ □□ ?□છા લોહીના દબણને લીધ્ે મૂ્ત□થ્પડિમં □છુ લોહી પહોચડવાને લીધે આ ઘણી બ્ધી વવિધિપથસિ□થતિ□મં દેખાય છે. શથીથ્મંથી અધકિ પ□થ્વાહી ગુમવવાને લીધેજેવુ કે ઝાડા થ્વા, ઉલ□ટી થ્વી, વધથે પડતુલોહી પડવુ (થ્ક□ત્સ□ત□થવ), સાધથ્ણ પણે શસ□ત□થ્ક□થયિા ક્થ□ચા પછી, દાઝવા પછી.

જીવાણુનાશક દવા અથ્વા થંગ અથ્વા અસામન□ચ પ□થેટીન□સ જેવા કે myeloma લેવાથી મૂ્ત□થ્પડિને ઇજા પહોચે છે. મ્નમં ચત્તિ□થ બ્નાવવાની અપેક□ષા મટે વપથય છે. કેટલીક જીવાણુનાશક દવા સીધી ઈજા પહોચડે છે (જેવી કે Gentamycin) જ□ચાથે બીજી દવાની મઠી અસથ્ને થય છે, જેને ચેથના મૂ્ત□થ્પડિનો સોજો ક્હે છે. (દા.તસલ□ફા દવા). પેશાબ્ના પ□થ્વાહમં અવથેધ્, જેવુ કે પુથ્સ□થ્ગંથિનો વધથે, પથ□થ્થ અથ્વા મૂ્ત□થ્પડિની નળી□નુ સંકોચવુ.

• □□□ □□□□□ □□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□ □□□□□□ □□□ □□□?હા, ARF □ક ગંભીથ પથસિ□થતિ છે. ઈસ□પતિલમં દાખલ ક્થ્ેલા દર્થ્દી□ની મૃત્□ચુ સંખ□ચા ૫૦% ક્થ્ત વધથે છે.

• **ARF** □□□□ □□□□ □□□□ □□□□ □□ ? ARF ત□ચાથે શોધય છે, જ□ચાથે ત્મથ પેશાબ્નુ બ્હાથ નકિળવાનુ અચનક □છુ થય છે અને creatinine વધેછે. તે્મા લક□ષણો અંતર્ગ□થતપથસિ□થતિ ઉપથ આધથીતછે જેને લીધેતેથય છે. દા.ત દર્થ્દીમં વધથે પડતે ઉલ□ટી ક્થ્વાના ચનિ□હો અને લક□ષણોની □છી મતા□થ બ્તવે છે.

• □□□□□□□□□□□□ □□□□□ □□□□□□□□□□□ □□□□□ □□□□□ □□ ?ARF નો ઉપચથ મૂળ કાથણમં નર્થિ દેશતિછે. પથમિણમં ઘટાડાવાળા દર્થ્દી□મં પ□થ્વાહી અને લોહી આપીને તે્મુ દબણ વધથ્વુ જોઇ□. દોષપાત□થ દવાને □ળખવી જોઇ□ અને બંધક્થ્વી જોઇ□. કેટલાક કસિ□સા□મં લોહીને શુદ□ધક્થ્વાની પ□થ્ક□થયિા કદાર શૂ ક્થ્વી જોઇ□, જે સામન□ચથીતથેડા સમ્ય મટે છે.

• □□ **CRF**□□ □□□□□□ □□□□□□ □□□ □□ □□□□□ □□□□□□□□ □□□□□□□ □□□□ □□?તે્મા આહાથ્મં વટિામનિ□સ B,C and folic acid નો પણ ઉમ્થે ક્થ્વો જોઇ□. વટિામનિ ડી ગંભીથ મૂ્ત□થ્પડિના હાડકાના વકિાથ્નો ઉપચથ ક્થ્વા મટે અલગ થખ□ચો છે. આ □ક પથસિ□થતિ છે જેમં લોહીમં □છુ કેલ□શયિમ પથણિામે છે અને હોથ્મેન□સનો સ□ત□થવ જેને PTH ક્હેવાય છે, તે ઉત□તેજીતક્થે છે અને જે હાડકા ઉપથ કામ ક્થે છે. આવા થેગી□મં સાધથ્ણપણે □છુ કેલ□શયિમ અને વધથે ફ□સફોથ્સ હોય છે. આવા થેગી□નો વધથે કેલ□શયિમ્થી ઉપચથ ક્થ્વો જોઇ□.

• □□□□□□□□□□□ □□□□ □□□□□□□ □□□□□□□ □□□ □□□□□□□□□ □□□□□ □□□□□ દર્થ્દી□□ તે્મની પોટેશયિમ લેવાની ક□થયિા ઉપથ ધ□ચાન થખવુ જોઇ□. ઉંચ પોટેશયિમ્વાળો આહાથ જેવો કે કેળા, ટમ્ેટા, સંતથ, થ્સવાળા ફળો વગેથેથી દુથ થ્હેવુ જોઇ□.

• □□ □□□ □□□□□ □□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□ □□□ □□ □□□ □□□□□ □□□□ □□□□□□□ □□□ □□પાણી કેટલુ પીવુ તેત્મથી વ□ચક□તગિત્મી જૂથ્થેયાતપ□થ્મણે છે, જેની ત્મથ ચકિતિ□સકે આકાથણી કથી હોય. આની નોંધથખવી બ્હુ જૂથ્થી છે કે તેવ□થ મૂ્ત□થ્પડિની નષિ□ફળતવાળા દર્થ્દી□ પ□થ્સાથ અને સંકોચવાની મતા□થ ઉપથ સંવેદનશીલ છે અને □ટલે ચકિતિ□સકે નયિમતિથીતેપાછળ

પડીને પુરૂ પાડવુ જોઇ□. મેટે ભગે હળવુ પ□થ્વાહીનો પ□થ્ત્વિબ્ધિલગભ્ગ ૧-૧.૫ L/દવિસની સલાહ આપી છે.

• **CRF**□□□ □□□□□□□ □□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□ □□□□□□ □□□□□□ □□□□□□□□□□□□ □□**?**ભ્ટે મનસકિ તણનો ઉપચ્રટ ક્થ્વો તેબ્હુ અત□ચંતમ્હત□ વપુથ□ણ છે કાથ્ણકે અભ□ચાસો બ્તવે છે કે ભ્રટે મનસકિ તણને નચિંત□થ્ણ લાવવુ તેલાંબ્થ્ી ચલતી મંદગી મૂ્ત□થ્પડિની નષિ□ફળતની પ□થ્ક□થ્યિાને ધીમે ક્ટે છે.

• **CRF**□□□ □□□ □□□□□□□ □□□ □□□ □□□□□□ □□□□□ □□□ □□ **?**Erythropoeitinનુ □છુ ઉત□પાદનને સંબ્ધતિછે. Erythropoeitin ખાદ□ધચ્થ્બીવાળા હાડકાને લાલ લોહીના ક્ણો બ્નાવવા મટે ઉત□તેજીતક્ટે છે.

• □□□□□□ □□□ □□□ □□□□□□□ □□□ □□□□□ □□□□□□ □□ **?**Erythropoeitin ના ઇંજેક□શન લાલ લોહીના ક્ણો □છા થ્ત બ્ચવવા મટે ઉપચ્રટ ક્ટે છે. આ ઇંજેક□શન શરૂ ક્થ્ત પહેલા લોઢાના દથ્જ□જાનુ મ્લ□ચાંક્ન ક્થ્વુ બ્હુ મ્હત□વનુ છે.

• □□□□□□□□□□□□□ □□□□□□ □□□□□□ □□□□□□□□□□□□ □□□□□□ □□□□□ □□□□□ □□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□□ □□□□□□□ □□ **?** નીરે બ્તવેલ પદ□ધ્તિ□ ઉપલબ□ધછે.

- લોહી શુદ□ધક્થ્વાની ક□થ્યિા. (Hemodialysis)
- મૂ્ત□થ્પડિના તથિ□વ થેગને ઉપચ્રટ ક્થ્વાની ક□થ્યિા. (Peritoneal dialysis)
- મુ્ત□થ્પડિનુ પ□થ્ત□ચાથેપણ.

• **CRF**□□ □□□□□□□ □□ □□□□□□□ □□□□□□□ □□□□□□ □□□□□□□ □□□□□□□□□□□ □□□□□□□ □□□□□ □□□□□ □□ **?**
વથ□ત્મન સલાહ લોહીને શુદ□ધક્થ્વાની પ□થ્ક□થ્યિા વ□હેલી ચલુ ક્થ્ય છે, દા.ત જ□ચાટે મૂ્ત□થ્પડિની ક્રામ્ગીથી સામન□ચ થીત૨૫%ની નીરે જાય છે, ત□ચાટે creatinineની સથ્ખામ્ણીમં સામન□ચ અનુમ્ત્ છે. જ□ચાં સુધી તેના લક□ષણો ખુબ જ આગળ વધેલા મૂ્ત□થ્પડિની નષિ□ફળત સુધી દેખાય જેવા કે ઉબ્કો, ઉલ□ટી અથ્વા ફેફસામં પ□થ્વાહી ભ્થ્ઇ જવુ.